

*Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка
Хмельницький національний університет
Чернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка
Дрогобицький фаховий коледж нафти і газу*

**МАТЕРІАЛИ
IV ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**ШЛЯХИ РОЗВИТКУ
РУХОВОЇ АКТИВНОСТІ
МОЛОДІ УКРАЇНИ**

12 травня 2022 р.

УДК 796.011.1.012:37.015.31:796

Ш 70

Організаційний комітет:

Кондрацька Галина Дмитрівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри спортивних дисциплін і туризму навчально-наукового інституту фізичної культури і здоров'я Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка (голова оргкомітету);

Лук'янченко Микола Іванович – доктор педагогічних наук, професор, директор навчально-наукового інституту фізичної культури і здоров'я Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка;

Павлюк Євген Олександрович – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету здоров'я, психології, фізичної культури та спорту Хмельницького національного університету;

Наумчук Володимир Іванович – кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри теоретичних основ і методики фізичного виховання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка;

Чепелюк Анна Вікторівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри спортивних дисциплін і туризму навчально-наукового інституту фізичної культури і здоров'я Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка;

Піць Богдан Миколайович – керівник фізичного виховання Дрогобицького фахового коледжу нафти і газу.

Шляхи розвитку рухової активності молоді України: матеріали Ш 70 IV всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Дрогобич, 12 травня 2022 р. Дрогобич : Посвіт, 2022. 285с.

ISBN 978-617-7835-70-6

У збірнику представлено стислий виклад доповідей і повідомлень, поданих на IV всеукраїнську науково-практичну конференцію «Шляхи розвитку рухової активності молоді України».

УДК 796.011.1.012:37.015.31:796

ISBN 978-617-7835-70-6

© Автори статей, 2022

© Посвіт, 2022

ЗМІСТ

Передмова. Рухова активність складова здорового способу життя сучасної молоді.....	7
--	---

НАПРЯМ І РУХОВА АКТИВНІСТЬ СКЛАДОВА ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ

Борейко Н.Ю., Калякін А. Бадмінтон як засіб оздоровчої фізичної культури для людей зрілого віку	8
Волошин О.Р., Дума С.С. Фізична активність як складова здорового способу життя.....	15
Герасименко С.Ю., Кошасва В.М. Аналіз рухової активності хлопців 4-х класів	24
Грабик Н.М., Грубар І.Я., Бабій С.Я. Мотиваційні пріоритети рухової активності юнаків 16-17 років	29
Гуменюк С.В., Гулька О.В., Рихель В.В. Шляхи виховання інтересу школярів 5-9 класів до занять руховою активністю	37
Закаляк Н.Р., Кривенко О.В. Рухова активність у профілактиці загострень остеохондрозу.....	46
Кондрацька Г.Д., Данилів В. Значення спорту у житті студентської молоді.....	54
Мацола Н.П., Комарницька М.В., Мацола Ю.І. Роль сім'ї у фізичному вихованні дитини.....	60
Мусієнко О.В., Війтів Т. Вплив занять адаптивною фізичною культурою на сенсорне функціонування дітей з розладами спектру аутизму	66

Онищук А.В. Значення рухової активності для здоров'я людини.....	72
Закаляк Н.Р., Дудок А. Роль фізичної культури в корекції деформацій хребта	78
Павлюк А.Є. Актуальні питання оптимізації рухової активності людини на сучасному етапі	83
Проць Р.О., Проць Л.В., Шуптар Г.-Т.І. Рухові ігри – як засіб комплексного вдосконалення фізичних якостей	89
Хомич О.О., Суда А.І. Основні причини та наслідки недостатньої рухової активності студентів	96
Закаляк Н.Р., Зубкович С. Значення реабілітації у відновленні рухових функцій після порушення мозкового кровообігу.....	103
Філь Н.Т., Буряк О.Т. формування культури здоров'я на уроках літератури на основі здоров'язберігаючих технологій.....	113
Філь В.М., Піхо І.Р. Оцінка типів реакції серцево-судинної системи на фізичне навантаження різної інтенсивності.....	122
Чопик Р.В., Марунчак В.М. Особливості застосування міні-баскетболу у фізичному вихованні молодших школярів	131

НАПРЯМ II

ФІЗИЧНА ПІДГОТОВКА В СИСТЕМІ ФІЗИЧНОГО УДОСКОНАЛЕННЯ МОЛОДІ

Азаренкова Л.Л., Никоненко В.М. Особливості формування швидкісної витривалості у стрибунів з жердиною 12-14 років	137
--	-----

Борисевич Л. В., Світлозарова А. Популярність спорту в суспільстві	143
Карабанов Є.О., Прокопенко Ю.С., Кіптіла Р.С. Медбол як засіб вдосконалення швидкокісно-силових якостей юнаків старшого шкільного віку	148
Лемешко О.С., Вовденко А.В., Мисів Л.М. Фізична культура у міжвоєнній Галичі.....	157
Лук'янченко М.І., Ковальчук І.І. Оцінка рівня фізичної підготовленості дівчат 9-х класів.....	166
Машталер І.І., Сопотницька О.В. Використання гімнастики та рухливих ігор у фізичному вихованні школярів 4-х класів	173
Піць Б.М., Романський В.М. Особливості фізичної підготовки фахівця нафтогазової промисловості.....	183
Проць Р.О., Проць Л.В., Орищак Т.І. Визначення рівня фізичної підготовленості футзальних арбітрів Львівщини.....	188
Твердохліб О.В. Дослідження психосоматичних систем у якості комплексного засобу формування культури здоров'я особистості культури людства	196
Федорищак Р.Л., Стасула Н. Розвиток легкої атлетики у шкільному середовищі	201
Чопик Р.В., Корпош О. Дослідження готовності студентів до самостійних занять фізичними вправами.....	207

НАПРЯМ ІІІ

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННІ МОЛОДІ

Веселовський А.П., Мицак І.В. Технологія розвитку мотиваційних основ до занять фізичної культури	215
Грубар І.Я., Грабик Н.М., Вовчанська В.В., Дутка С. Підготовка фахівців фізичної культури і спорту до інноваційної діяльності	222
Гулька О.В., Гуменюк С.В., Кардаш С.О. Мобільні застосунки як засіб підвищення рухової активності студентів під час дистанційного навчання	232
Кондрацька Г.Д., Бечкало В.З. Здоровий спосіб життя учнів та інновації у його формуванні	240
Лемешко О.С., Стеценко Н.М., Галій І. Проблемне навчання і організація засвоєння ритму рухових дій	248
Малетич Н.Б., Чепелюк В.І. Інноваційні напрямки розвитку системи фізичного виховання дітей дошкільного віку	255
Проць Р.О., Проць Л.В., Малай А.Я. Застосування інноваційних технологій у сучасному футболі	263
Чепелюк А.В., Сарай А.М. Інноваційні технології у фізичному вихованні учнівської молоді	273
Відомості про авторів	280

Грубар І.Я.

канд. фіз. вих. і с., доцент кафедри теоретичних основ і методики фізичного виховання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Грабик Н.М.

канд. фіз. вих. і с., доцент кафедри теоретичних основ і методики фізичного виховання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Вовчанська В.В.

асистент кафедри теоретичних основ і методики фізичного виховання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

Дутка С.

студент другого (магістерського) рівня вищої освіти кафедри теоретичних основ і методики фізичного виховання Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка

ПІДГОТОВКА ФАХІВЦІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ ДО ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

***Анотація.** У статті проведено характеристику основних нормативно-правових документів, що підтверджують необхідність удосконалення процесу підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту до професійної діяльності, шляхом інноваційної спрямованості.*

Визначено сутність інноваційних технологій фізичного виховання, як виду педагогічних технологій. Основну увагу зосереджено на процесі формування готовності майбутнього вчителя до інноваційної діяльності.

***Ключові слова:** вчитель фізичної культури, фахова підготовка, інновації, інноваційна діяльність, інноваційні технології.*

***Abstract.** The article describes the main legal documents that confirm the need to improve the process of training future professionals*

in physical culture and activities through innovation.

The essence of innovative types of technologies of physical education as pedagogical technologies is determined. The main attention is paid to the process of forming the training of future teachers for innovation.

Key words: *teacher of physical education, professional training, innovation, innovative activity, innovativ etechnologies.*

Актуальність дослідження. Проблема підготовки фахівців з фізичної культури і спорту до інноваційної діяльності зумовлена підвищенням вимог до педагогів, які на практиці можуть ефективно застосовувати новітні технології, мають позитивний вплив на результати навчання та виховання особистості учня чи студента. Сучасні технології, слід вважати складовими навчально-виховного процесу а успішність їх застосування залежить від рівня компетентності зазначених фахівців. Тому, важливо говорити про сучасні наукові здобутки вчених з проблеми, що розглядається.

У сучасній літературі знаходимо наукові дослідження, у яких розглядаються проблеми застосування інноваційних технологій та активних методів навчання фахівців, інноваційної підготовки та формування готовності майбутніх учителів до інноваційної діяльності під час навчання у вищих педагогічних навчальних закладах, розвитку інноваційної компетентності вчителів у процесі професійної, методичної і самоосвітньої діяльності, якості професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури [2; 3; 4].

Мета дослідження - аналіз теоретичних аспектів підготовки майбутніх фахівців з фізичної культури та спорту до інноваційної діяльності.

Результати дослідження. Галузева концепція розвитку неперервної педагогічної освіти (Наказ Міністерства освіти і науки України від 14 серпня 2013 р. № 1176) передбачає необхідність модернізації навчальної діяльності вищих педагогічних навчальних закладів, що здійснюють підготовку педагогічних кадрів на основі інтеграції традиційних та новітніх технологій навчання та створення нових підручників, навчальних посібників і дидактичних засобів з метою упровадження інноваційних форм організації професійної підготовки фахівців.

Метою Концепції розвитку освіти в Україні на період 2015-2025 рр. - є підвищення якісного рівня освіти, її конкуренто-

спроможності, як умови інноваційного сталого розвитку суспільства, економіки, кожного громадянина України. Реалізація пріоритетного напрямку розвитку фізкультурної освіти на сучасному етапі пов'язана з вирішенням наступних завдань, модернізація системи управління фізкультурної освіти на засадах інноваційних стратегій та якості професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури.

У процесі досліджуваної проблеми виокремимо умови реалізації завдань сучасної системи професійної підготовки вчителя фізичної культури:

- наукове обґрунтування змісту діагностичних методик, оцінки якості підготовки і перепідготовки спеціалістів галузі;

- пошук оптимальних освітніх програм для навчальних закладів різних рівнів акредитації;

- розробка прогресивних технологій навчання та методик їх упровадження;

- розробка науково-методичних рекомендацій оцінки й самооцінки результатів роботи педагогів;

- прогнозування розвитку навчально-виховних, спортивних закладів відповідно до акредитаційно-ліцензійних вимог регіону [1].

Як наголошує В. Мартиненко [3], «фахівець з фізичної культури і спорту нової формації повинен знати: зміст інноваційних технологій у галузі фізичної культури і спорту; форми, методи і принципи організації інноваційного навчання; медико-біологічні, психолого-педагогічні, соціокультурні основи інноваційних технологій у галузі фізичної культури і спорту.

Також фахівці галузі повинні уміти: планувати, організовувати і проводити заняття з використанням інноваційних технологій; застосовувати на заняттях сучасні засоби й методи фізичного виховання, адекватні змісту інноваційних технологій; оцінювати ефективність використовуваних технологій і контролювати якість навчально-виховного процесу; аналізувати й коректувати свою професійну діяльність; організовувати і проводити наукові дослідження у сфері професійної діяльності».

Наступним аспектом нашого наукового дослідження є очікувані результати від модернізації змісту професійної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури та спорту, визначені автором:

- створення в системі неперервної підготовки умов для освоєння фахівцями сучасних інноваційних технологій у галузі фізичної культури;
- підвищення якості вищої фізкультурної освіти;
- формування у майбутніх фахівців нової ментальності у галузі фізичної культури і спорту;
- підвищення рівня професійної підготовки фахівців, що працюють у сфері фізичної культури і спорту освітніх установ;
- формування стійкого інтересу до регулярних занять фізичними вправами, дотримання основ здорового способу життя, що сприяють зміні стилю життя;
- підвищення рівня фізкультурної освіти управлінців, педагогів, батьків і дітей.

Поняття «формування готовності майбутніх фахівців до інноваційної діяльності» розглядає І. Гавриш [4]. Дослідниця розробила технологію формування готовності майбутніх учителів до інноваційної професійної діяльності, метою якої є становлення студентів педагогічних вищих навчальних закладів як суб'єктів інноваційної професійної діяльності. Технологія ґрунтується на організації інноваційного навчання на засадах модульно-рейтингової технології, використанні елементів контекстного навчання, а також застосуванні інтерактивних педагогічних технологій.

Водночас, готовність учителя до інноваційної професійної діяльності вчена розглядає, як інтегративну якість його особистості, що є регулятором та умовою успішної професійної діяльності, спрямованої на створення, запровадження та поширення освітніх інновацій.

Як зазначає О. Огієнко [5], необхідність інноваційного спрямування педагогічної діяльності в сучасних умовах розвитку суспільства, визначається низкою чинників:

- соціально-економічними перетвореннями, які приводять до необхідності докорінного оновлення системи освіти, методики і технології організації навчально-виховного процесу в навчальних закладах різного типу. Інноваційна спрямованість діяльності педагогів і вихователів, що поєднує у собі створення, освоєння та випробування педагогічних нововведень, є також ефективним засобом оновлення освітньої політики;

– посиленням гуманітаризації змісту освіти, безперервною зміною обсягу та складу навчальних дисциплін;

– введенням нових навчальних предметів, які потребують постійного пошуку нових організаційних форм, технологій навчання;

– зміною характеру ставлення педагогів до самого факту освоєння і застосування педагогічних нововведень. В умовах жорсткої регламентації змісту навчально-виховного процесу педагог був обмежений не тільки у самостійному виборі нових програм, підручників але й у використанні нових прийомів і способів педагогічної діяльності. Тому, сьогодні інноваційна діяльність в освіті набуває вибірково дослідницького характеру.

Автор обґрунтовує інноваційну діяльність і пропонує розглядати як комплекс заходів, щодо забезпечення інноваційного процесу, основними функціями якої є зміни компонентів педагогічного процесу: цілей, змісту освіти, форм, методів, технологій, засобів навчання, системи управління. Також дослідниця зазначає, що інноваційна діяльність пов'язана з педагогічною творчістю, педагогічним новаторством є важливим шляхом формування творчої особистості. Вона проявляється у визначенні мети, завдань а також змісту технологій інноваційного навчання.

Таким чином, перераховані вище чинники, щодо застосування інновацій в освіті – це цілком закономірний процес, викликаний соціальним запитом та зумовлений необхідністю їх вдосконалення та перегляду змісту та структури навчання, а також застосуванні інтерактивних педагогічних технологій.

Педагогічними умовами ефективність формування готовності майбутнього вчителя до інноваційної діяльності, на думку О. Огієнко [5], є:

– створення в навчальному закладі інноваційного освітнього середовища;

– високий рівень готовності до інноваційної діяльності самого викладача;

– посилення соціально-особистісної та професійної спрямованості змісту навчальних дисциплін;

– оволодіння майбутніми вчителями прийомами рефлексивного аналізу власної інноваційної діяльності;

– використання в процесі навчання форм, методів і прийомів, які спрямовані на:

формування індивідуального стилю діяльності як

результату готовності до інноваційної діяльності майбутнього вчителя, переорієнтації з пошукового на смисло-пошуковий;

особистісно-професійний характер діяльності (дискусія, тренінг, імітація реального, вирішення проблемних ситуацій, ігровий штурм тощо);

– прояв пізнавальної та професійної спрямованості студентів (заняття-конкурс, заняття-конференція, ділова гра, екскурсія, олімпіада тощо);

– створити умови щодо формування дослідницької та комунікативних компетентностей, рефлексивних умінь, мотиваційної готовності до інноваційної діяльності тощо.

На нашу думку, необхідно особливу увагу з процесу формування готовності майбутнього вчителя до інноваційної діяльності перенести саме на його мотивацію до власної інноваційної професійної діяльності, оскільки вона є регулятором подальших педагогічних дій з боку викладача для формування та розвитку особистості вчителя, здатного діяти та думати «інноваційно».

У цьому контексті варто зазначити, що, як наголошує І. Гавриш [4], інноваційне навчання майбутніх учителів має спрямовуватися на становлення їх як суб'єктів освітніх інновацій і забезпечувати підготовку студентів до:

– успішного впровадження у навчально-виховний процес загальноосвітніх навчальних закладів технологій інноваційної та особистісно-орієнтованої освіти;

– формування в учнів ключових компетентностей громадянина єдиної Європи, інформаційного суспільства та демократичної держави з ринковою економікою;

– створення освітніх інновацій, їх наукового обґрунтування та експериментальної перевірки;

– здійснення науково обґрунтованої оцінки різноманітних освітніх технологій, методик тощо, прийняття професійно виваженого рішення щодо доцільності їх застосування у власній професійній діяльності;

– поширення освітніх нововведень у педагогічному співтоваристві.

На нашу думку, компоненти процесу підготовки майбутніх фахівців, наведені І. Гавриш, відображають його зміст як на рівні особистості студента та викладача, так і на державному освітньому

рівні, відображаючи один із аспектів соціального замовлення на вчителя фізичної культури, здатного на новітньому рівні виконувати професійні функції.

Як зауважує О. Гура [6], у педагогічній інновації, необхідно використовувати алгоритм запровадження нового:

1) вивчення завдань, передбачених нормативними документами;

2) аналіз освітньої практики і зіставлення отриманих у його процесі даних із соціальними вимогами, відповідними часу;

3) моделювання еталонних результатів, яких очікують після перетворювальної педагогічної практики;

4) пошук ідей, рекомендацій, що можуть бути впроваджені в масову освітню практику;

5) розроблення комплексної програми, яка охоплює закономірності впровадження нового;

6) відбір дидактичних, матеріальних, інформаційних, організаторських засобів (зовнішніх ресурсів);

7) теоретична, методична, психологічна підготовка учасників запровадження нового;

8) встановлення зв'язку з авторами рекомендацій.

Вважаємо, що наведений алгоритм варто застосовувати у процесі фахової підготовки майбутніх учителів фізичної культури. Саме в процесі навчальної діяльності студентів реалізується мета інноваційності як складова подальшої професійної діяльності, а також відбувається процес засвоєння майбутніми фахівцями послідовності виконання інноваційних навчально-виховних завдань.

Сутність інноваційних технологій фізичного виховання, як різновиду педагогічних технологій у вітчизняній науці, вперше визначив Р. Самоха [7]. Науковець зазначає, що інноваційні технології фізичного виховання є новаціями за таких умов:

1) коли елементи, які їх складають, тільки починають науково осмислюватися і не отримали достатнього поширення в сучасній практиці;

2) коли наявні й загальноживані засоби фізичного виховання застосовуються з інших позицій і в трансформованому контексті;

3) коли створюється нова концепція навчально-виховного процесу з фізичного виховання, яка ґрунтується на попередніх

дослідженнях;

4) коли переглядаються принципи соціального життя особистості, визначаються напрями її розвитку й індивідуально добираються відповідні засоби фізичного виховання.

Автором розроблено інноваційні технології фізичного виховання студентів педагогічних університетів із застосуванням народних традицій, які передбачали застосування форм, методів і засобів відроджених національних видів фізичного гартування. Також в даному контексті є доцільні висновки проте, що, інноваційні технології фізичного виховання студентів визначає як новітні системи фізичного виховання, відтворювальні виховні системи зі спеціально розробленими методами та засобами підвищення рівнів сформованості в студентів особистісних якостей та фізичної підготовленості із запланованими результатами, що досягаються покроковим виконанням поставлених завдань з фізичного виховання. Основною метою інноваційних технологій фізичного виховання студентів, як наголошує дослідник, є збереження і зміцнення здоров'я, підвищення фізичної підготовленості, розвиток знань, умінь та навичок з фізичного виховання.

С. Чернігівська [8] уперше у вітчизняній науці запропонувала інноваційну педагогічну технологію непрофесійної фізкультурної освіти студентів, звільнених від практичних занять із фізичної культури, До змісту технології увійшла модульна організація навчального процесу, що складається з чотирьох модулів та має, за підтвердженнями даними дослідниці, значний освітній ефект а саме: актуалізація цінності здоров'я; формування знань, умінь і навичок управління здоров'ям; спонукання до розгортання фізкультурної діяльності та власного розвитку та позитивну психофізичну сферу студентів.

І. Гринченко наголошує на впровадженні нових педагогічних технологій, у тому числі й інформаційних [2]. Дослідник зазначає, що у професійній підготовці майбутніх учителів фізичної культури використання можливостей інформаційних технологій та Інтернету може здійснюватися за такими напрямими: самостійний пошук студентами інформації на веб-сторінках, створення студентами особистих творчих продуктів за темами що вивчаються, використання тематично підготовлених гіпертекстових матеріалів, електронної пошти студентами заочної

форми навчання, робота з каталогами літератури різних бібліотек.

З проаналізованого вище можна сказати, що сучасні науковці акцентують увагу на проблемах сучасної системи фізичної культури та спорту. Ці проблеми пов'язані із якістю підготовки фахівців, які повинні володіти сучасними оздоровчими інноваційними технологіями як у формалізованому навчальному процесі, так і в диференційованому підході до фізичного виховання у самостійній роботі. Водночас виникає необхідність інноваційної підготовки майбутніх фахівців фізичної культури до професійно прикладної фізичної підготовки молоді з урахуванням вимог до майбутнього робочого місця, де мають розвиватися і вдосконалюватися ті якості, навички, уміння, які характеризують рівень професійної майстерності майбутніх фахівців.

Загалом, інноваційну підготовку майбутніх фахівців фізичної культури, пропонуємо розглядати як процес, системно-педагогічного проектування засобів та методів загальної, спеціальної, фізичної та психофізіологічної особистісно-орієнтованої підготовки студентів до професійної діяльності. Вона повинна бути представлена у навчальних програмах кожної дисципліни, яка спрямована на психолого-педагогічну та професійно-орієнтовану підготовку студентів у поєднанні з цілеспрямованою підготовкою до фахової діяльності.

Підготовка майбутнього фахівця фізичної культури і спорту до інноваційної діяльності є тривалим процесом його становлення як особистості, що спрямована на формування професійно-педагогічних умінь та запровадження інновацій у свою професійну діяльність.

Висновки. Основними завданнями підготовки майбутнього фахівця фізичної культури і спорту до інноваційної діяльності віднесено: моделювання професійної підготовки цього напряму; врахування тенденцій розвитку сучасної освіти та вивчення професійних вимог до майбутніх фахівців галузі; розробка інноваційних технологій навчання та їх упровадження в освітній процес педагогічних вищих навчальних закладів.

Перспективним напрямом подальших наукових досліджень визначено обґрунтування закономірностей, принципів та умов функціонування інноваційних освітніх процесів у підготовці фахівців фізичної культури і спорту.

Список використаних джерел

1. Брижата І.А. Педагогічні технології профілактики шкільного травматизму у фаховій підготовці майбутніх учителів фізичної культури: *автореф. дис.*; Чернігівський національний педагогічний університет імені Т. Г. Шевченка. Чернігів, 2011. 20 с.
2. Гринченко І. Інтеграція інновацій в процес професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури. *Наукові записки Кіровоградського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка*. Серія: Педагогічні науки. 2012. №. 112. 149-157.
3. Мартиненко В.В. Проблеми неперервної професійної підготовки фахівців фізичного виховання і спорту. *Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту*. 2006. №3. 55-58.
4. Гавриш І.В. Теоретико-методологічні основи формування готовності майбутніх учителів до інноваційної професійної діяльності : *автореф. дис.*; Луганський національний педагогічний університет імені Т. Шевченка. Луганськ, 2006. 46 с.
5. Огієнко О. Формування готовності до інноваційної діяльності як важлива складова професійної підготовки майбутнього вчителя. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології*. 2013. №7. 154-162.
6. Гура О.І. Психолого-педагогічна компетентність викладача вищого навчального закладу: теоретико-методологічний аспект: *монографія*. Запоріжжя : ГУ «ЗІДНУ», 2006. 332 с.
7. Самоха Р.А. Інноваційні технології фізичного виховання студентів педагогічних університетів із застосуванням народних традицій: *автореф. дис.*; Інститут проблем виховання. К., 2007. 24 с.
8. Чернігівська С.А. Інноваційна технологія непрофесійної фізкультурної освіти студентів, звільнених від практичних занять з «Фізичного виховання»: *автореф. дис.*; Дніпропетровський державний університет фізичної культури і спорту. Дніпропетровськ, 2012. 17 с.